

Programrapport

Programmets namn: Dataekonomutbildningen	Ladokkod: ADAEK
Antal högskolepoäng: 180 hp	Årskull 2021
Programansvarig: Ia Williamsson	

Enligt Riktlinjer för löpande utvärdering av kurser och utbildningsprogram vid Högskolan i Borås (Dnr 589-17) ska programrapporten utgå ifrån följande aspekter:

- 1) Studenternas möjlighet till ansvar och delaktighet
- 2) Sambanden mellan programmets kurser samt mellan examensmål, lärandemål undervisningsformer och examinationer
- 3) Forskningsanknytning i programmet
- 4) Programmets resurser och hur dessa har använts
- 5) Programmets användbarhet och förberedelse för ett föränderligt arbetsliv

Kommentar kring svarsfrekvens i programvärdering

I samband med avslutningen av årskullen genomfördes en muntlig utvärdering med studenterna. Då ingen skriftlig programvärdering skickades ut, baseras utvärderingen enbart på muntlig återkoppling. För att skapa en tillförlitlig slutsats bör även lärarobservationer beaktas.

Enligt tidigare programrapporter är det normalt för DE att ha en låg svarsfrekvens på enkäter, och en möjlig förklaring till detta kan vara att de muntliga utvärderingarna upplevts som tillräckliga för att möjliggöra löpande förbättringar av programmet. Dessutom har programansvariga och studenter arbetat med informella återkopplingsmöten vid ett till två tillfällen per termin, vilket kan ha bidragit till en viss mättnad. För kommande utbildningar kan det vara relevant att arbeta för en mer omfattande insamling av studentåterkoppling.

Analys utifrån fem aspekter:

1) Studenternas möjlighet till ansvar och delaktighet

Studenterna har stora möjligheter till att påverka utbildningen genom flera olika kanaler:

- programråd
- programvärderingar
- kursvärderingar
- klassmöten
- studentkår

Vid klassmöten diskuteras alltid de senaste genomförda kurserna i programmet och det innebär att studenterna får möjlighet till att ge muntlig feedback på kurserna. Feedbacken kan leda till att oklarheter reds ut i realtid, att mindre åtgärder implementeras löpande och att idéer och förbättringsförslag som tas upp av studenterna används i utvecklingsarbetet av programmet.

Studenter har även möjlighet till att kontakta kursansvariga, lärare och programansvarig via mejl, telefon och Canvas under hela utbildningstiden.

Sammantaget har studenternas goda möjligheter till ansvar och delaktighet.

2) Undervisning, examination, progression, inriktningar och utvecklingspotential

Undervisning

Undervisning och undervisningsformer

Undervisningsformer som har fått kritik från studenter är att det i vissa kurser förekommer så kallat ”flippat klassrum”, då lärarledda moment kommer in först i en workshop efter att studenterna själva ska ha tagit till sig relevant teori för att kunna lösa en uppgift tillsammans med lärare.

Studenterna ser gärna fler studiebesök, och praktiska inslag i kurser för att träna teoretisk kunskap i näringslivet, och att man får träffa en dataekonom från arbetslivet tidigt i utbildningen.

Studenterna lyfter fram att de upplever blandningen av informatik och ekonomi som mycket bra, men att de ibland upplever att utbildningen består av två separata spår, där kurserna i informatik och ekonomi inte hänger ihop, vilket gör programidentiteten otydlig.

Lärarnas stöd för lärande

Studenterna upplever att lärare är kunniga och engagerade, men att det ibland kan vara svårt att få tag på lärare när uppgifterna upplevs som svåra och komplicerade och man behöver hjälp.

Kurslitteratur och övrigt material

Studenterna är mycket nöjda med föreläsningsmaterial och övrigt material. Dock upplever en del studenter att det inte finns behov av att köpa och/eller läsa kurslitteraturen (”man klara sig ändå”).

Examination

Enligt studenterna har examinationsformerna över lag fungerat bra. De synpunkter som ofta läggs fram rör grupparbeten och projektuppgifter. Studenterna menar att det finns personer som gör mer än andra och att flera studenter kan åka snålskjuts. Vid indelning av studenter i grupper önskar studenterna få mer stöd av lärare för att sammansättningen ska fungera bra.

Progression

Inom informatik ser studenterna en tydlig progression mellan kurserna redan från start. Däremot upplevs vissa ekonomikurser som fristående och möjliga att klara utan tidigare kunskaper. Metodkurserna skiljer sig mellan ämnena, där metodkursen i informatik får lägre betyg än den i ekonomi. Studenterna anser också att kopplingen mellan metodkurserna och uppsatskurserna är svag.

Programinriktningar

Inför det tredje året, väljer studenterna mellan sex olika inriktningar.

- Tre inriktningar leder till informatikexamen (IT): Inriktning management (MA), marknadsföring (MF) eller redovisning (RE).
- Tre inriktningar leder till examen inom företagsekonomi (FE): Inriktning management (MA), marknadsföring (MF) eller redovisning (RE).

Utifrån valen går det att utläsa att 12 studenter har valt att skriva självständigt arbete inom informatik, medan 12 studenter valt att skriva självständigt arbete inom företagsekonomi.

Det går även att utläsa att 8 studenter valt fördjupning inom (MA), 12 studenter har valt fördjupning inom marknadsföring (MF) samt att 4 studenter har valt fördjupning inom redovisning (RE).

Utvecklingspotential

Näringslivsrepresentanterna i utbildningsrådet har tidigare lyft fram vikten av att stärka programmet med kompetenser som bättre speglar arbetsmarknadens behov. Bland de föreslagna områdena finns förändringsledning och förändringsarbete, ständiga förbättringar och innovationsstrukturer, samt AI och automatisering. Även mer specifika kompetenser som AI och redovisning, med fokus på förmågan att identifiera mönster i stora datamängder, samt IT och kostnadsberäkning för systemutveckling, har nämnts som viktiga inslag. Dessa förslag bygger på de samlade behoven från de externa näringslivsrepresentanterna. De har också lyft behovet av att ge utbildningen ett modernare namn, vilket har förverkligats vårterminen 2025 då programmet lanseras med ett nytt namn (kandidatprogram i IT och ekonomi). Utbildningen har även stärkts med två kurser som är specifika för programmet, ”informationssäkerhet”, och ”business intelligence och datavisualisering”. Samtidigt pågår en övergripande modernisering av utbildningen för att säkerställa att den möter både dagens och framtidens krav. Slutligen betonas vikten av generiska kompetenser såsom att arbeta i projektform, som kan stärka studenternas förmåga att möta framtida utmaningar på en föränderlig arbetsmarknad.

3) Forskningsanknytning i programmet

Forskningsanknytningen varierar mellan kurser och ämnen i utbildningen, men ämnena är generellt kopplade till sin kunskapsbas. Flera lärare forskar inom programmets huvudområden, och det pågår ett arbete för att stärka det akademiska förhållningssättet. Målet är att ge studenterna verktyg för att genomföra och rapportera vetenskapliga studier. Dock behöver deras kunskaper i vetenskaplig metod och akademiskt skrivande fortsatt utvecklas.

4) Programmets resurser och hur de används

Ämnena informatik och företagsekonomi bemannas av en blandning av professorer, lektorer och adjunkter, men med olika fördelningar beroende på roller. Inom informatik är adjunkter den största gruppen bland kursansvariga och utgör ca 70% av resurserna, medan lektorer och professorer bidrar med ca 15% vardera. Nästan alla resurser inom informatik är interna (97%), och ämnet omfattar 13 kurser, varav 11 är samläsningskurser och två är unika för dataekonomutbildningen.

I företagsekonomi dominerar lektorer bemanningen både som kursansvariga och som handledare och examinatorer för självständigt arbete. Bland kursansvariga står lektorer för 62%, medan adjunkter och professorer delar resterande roller. Ämnet företagsekonomi omfattar 16 kurser, och samtliga är samläsningskurser.

5) Användbarhet och förberedelser för ett föränderligt arbetsliv

Den senaste utvärderingen visar att utbildningen ger en stabil grund för att ta till sig information, vilket förbereder studenterna väl för arbetslivet. Styrkan ligger i kombinationen av informatik och företagsekonomi, vilket ger en bred förståelse för både IT och verksamhet. Studenterna får goda möjligheter på arbetsmarknaden, både inom privat och offentlig sektor. Enligt näringslivet är dataekonomer väl förberedda och eftertraktade.

Övrigt

Studenter anser att programmets *styrkor* är:

Studenter lyfter flera styrkor med utbildningsprogrammet, bland annat möjligheten att utveckla dubbel kompetens genom en kombination av IT och ekonomi. Flexibiliteten i utbildningen, med möjlighet till egna val, uppskattas också. Dessutom anses programmet leda till en attraktiv arbetsmarknad med goda karriärmöjligheter. Slutligen framhålls lärarnas engagemang som en positiv faktor som bidrar till en bättre studiemiljö.

Studenterna anser att programmets *svagheter* är:

Utbildningsprogrammet har vissa utmaningar, såsom många spärrkurser som kan skapa stress och långa rättningstider på inlämningar. Kommunikation mellan lärare och studenter kan förbättras. Omfattande samläsning bidrar till att programmet saknar en tydlig egen identitet, och dessutom kan programmets koppling till en attraktiv men relativt okänd AI-arbetsmarknad kan vara en osäkerhetsfaktor.

Genomströmning:

Pedagogisk genomströmning per kalenderår för dataekonomutbildningen

Terminstart	Termin 1	Termin 2	Kvarvaro	Termin 3	Kvarvaro	Termin 4	Kvarvaro	Termin 5	Kvarvaro	Termin 6	Kvarvaro	Programmets kvarvaro
2025			0%		0%		0%		0%		0%	0,0%
2024	58		0%		0%		0%		0%		0%	0,0%
2023	50	44,5	89%	24	54%		0%		0%		0%	0,0%
2022	54	44	81%	35	80%	34,5	99%	24	70%		0%	0,0%
2021	56	48	86%	36	75%	30	83%	25	83%	25	100%	44,6%
2020	61	53	87%	37	70%	34	92%	31	91%	30	97%	49,2%
2019	45	41	91%	35	85%	36	103%	34	94%	31	91%	68,9%
2018	55	45	82%	38	84%	38	100%	36	95%	37	103%	67,3%
2017	57	44	77%	39	89%	38	97%	38	100%	36	95%	63,2%
2016	42	39	93%	37	95%	37	100%	35	95%	34	97%	81,0%
2015	48	45	94%	44	98%	44	100%	45	102%	43	96%	89,6%
Genomsnitt samtliga år			87%		81%		97%		91%		97%	70%
Genomsnitt senaste tre åren			85%		69%		91%		81%		96%	62%

Eventuella förslag till förändringar

Studenterna önskar bredare undervisning inom informatik och affärssystem, särskilt fler programmeringsspråk som exempelvis Java och fler affärssystem. Samtidigt inser de att behärskning av ett språk ger en god grund för att förstå fler, där det viktigaste är att utveckla ett relevant tänkesätt.

Det pågår ett arbete med att införa två nya kurser i utbildningen (informationssäkerhet och business intelligence och datavisualisering) som ska utgöra studenternas "egna" specifika kurser där ingen samläsning med andra program sker, och där informatik och företagsekonomi tydligare integreras.

Hållbarhet tas upp i flera kurser men upplevs ofta som obligatoriska inslag snarare än integrerade delar av undervisningen. Jämställdhet berörs sällan i kursinnehållet. Att författa "korrekta" akademiska texter är också något som kan läggas mer fokus på att lära sig.